

Rekabete İlişkin Bilgi Derlenmesi

Giriş

UTC'nin *Ahlak Kuralları*, rakiplere iliflkin bilgi derleyip kullanmanın gerekli ve rutin bir ifl faaliyeti olduğunu kabul eder. Fakat, *Ahlak Kuralları*, bu bilginin ancak alınıp kullanılmasının yasal olduğu doğultusunda makul bir inanç mevcutsa derlenip kabul edilebileceğini belirler.

“Rekabete iliflkin bilgi” ne demektir?

“Rekabete iliflkin bilgi” rekabet ortamına ya da bir rakibe iliflkin herhangi bir fleyi kapsar. Örneğin, ürün, piyasa, fiyatlandırma ya da ifl planlarına iliflkin bilgi gibi. Bu bilgi, yayınlanmıfl kaynaklardan elde edilebildiği gibi halka açık da olabilir. Bu tür bazı bilgi, belirli bir rakibe iliflkin olabilir (“rakibe iliflkin bilgi”), ve rakibe iliflkin bazı bilgi de firketin saklı tutmaya çalıfltığı “mülk niteliğinde,” “gizli,” ya da “ticari sır” niteliğinde olabilir (bu bülten, “mülk niteliğinde” terimini kullanacaktır). Ne tür bir bilginin mülk niteliğinde olduğunu saptayacak tek ve kesin bir standart bulunmamaktadır. Bunun tanımı endüstriden endüstriye ve hatta giriflimden giriflime değiflabilir. Bazı firketler bu konuda ayırım yapmadan her türlü ifl bilgisinin mülk niteliğinde olduğunu iddia ederler.

Rekabete iliflkin ne tür bilgiyi alabilirim?

UTC, herhangi bir firketin kendi mülk niteliğindeki bilgisini korumaya yönelik makul beklentilerine sayđı duyar. Nelerin mülk niteliğinde olduğunu saptamak için tek ve kesin bir standart bulunmamaktadır ve firketlerin kendilerine ait mülk niteliğindeki bilgiyi korumak için makul bazı önlemleri alacağı da normaldir. Bu nedenle UTC, alınan bilgileri, “mülk niteliğinde” bilginin sabit bir tanımına dayanarak değil de bilginin derlenmesi iflemine dayanarak değerlendirecektir. Yani baflka bir ifadeyle, bilginin nasıl derlendiği normalde bu bilginin alınıp kullanılmasının uygun olup olmadığını gösterir. Örneğin, yayınlanmıfl kaynaklardan bilgi almaya izin verildiği açıktır. Fakat buna karflın aflrı bir örnek verecek olursak, hırsızlık veya aldatma ile bilgi derlemeye asla izin verilmez.

Bilgi derlerken aflağıdaki iki ilkeyi izleyiniz:

1. Hediye teklif ederek veya vererek, ya da ileride o kifliye ifl verme ya da ifl fırsatı sağlamayı teklif ya da ima ederek bu kiflinin kendisine itimat edenlere ihanet etmesini teflvik etmeyin; ve
2. Gizliliğe iliflkin makul beklentileri ihlal etmeyin.

İlkelerin Uygulanması

Rüflvet ve hırsızlığı otomatik olarak yasaklamanın ötesinde, uygunsuz bilgi derleme yöntemlerinin kesin bir kataloğunu ya da listesini yapmak olanaksızdır. Belirli bir piyasanın niteliği ve uygulamaları bazı standartlara flekil verecektir. Örneğin bir flirket, pazarlık için açık arttırma yöntemini kullanan bir müflterinin kendi fiyatını rakibine açıklayabileceğini bilir.

Herhangi bir piyasadaki uygulamaların yanı sıra, flirketlerin değerli saydıkları bilgileri korumak için önlemler alacakları da bellidir. Bu bilgileri korumak için önlem almayan bir flirket, bafllıklarının bu bilgilere mülk niteliğinde bilgi gözüyle bakacağını da bekleyemez. Bir rakip, halka açık bir yerde mülk niteliğindeki bilgilerden söz ediyorsa bu konufllmanın gizli kalacağını umması makul değildir. Ama buna karflın bir flirket, kendi bilgisayar sistemine bir “korsanın” girmeyeceğini ve sistemi izlemeyeceğini de haklı olarak bekleyebilir.

Sağduyunuzu ve yargı gücünüzü kullanmanız önemlidir. Olası bir davranıfl tarzını değerlendirirken kendi kendinize flu soruyu sorun, “Bu bilgi neden benim elime geçiyor?”

1. Herhangi birisini bu bilgiyi açıklamaya zorlamak için bir fley yaptım mı? Örneğin, bir tedarikçiye rakibim hakkında bilgi almaman ilerideki ifl fırsatlarını etkileyeceğini söyleyerek onu tehdit ettim mi? Bir elemanı daha önce çalıştıflı flirkete iliflkin bilgiyi açıklamaya, bu açıklamanın çalışflma anlaflmasına aykırı olacağını bildiğim halde, teflvik ettim mi?
2. Bulunmamam gereken bir yerde miyim? Örneğin, eğer müflterinin tesislerinde dolafllma izni olan bir ürün tanıtım temsilcisiysem, izin verilen bölgelerin dıflına çıktım mı? Bu alanlara girmek için herhangi bir kimseye yanlıfl bir izlenim verdim mi?
3. Bilgi derleme yöntemi çok agresif mi? Örneğin, rakibin çöpünü incelemek ya da sokakta karflıdan rakibin tesisine yöneltilmifl bir araçla elektronik “casusluk” yapmak gibi.

4. Herhangi bir kifliye yanlıfl izlenim vererek onu bana bilgi vermenin gerekli olduğuna ya da bilgi açıklamasının gizlilik anlaflması ile korunduğuna inandırdım mı? Örneğin, kendimi resmi bir amaçla bilgi isteyen bir hükümet yetkilisi olarak tanıtarak yanlıfl bir izlenim yarattım mı? Kendimi (mülki haklar anlaflması ya da bafllka bir gizlilik anlaflmasının kapsamına giren) bir tedarikçi olarak tanıtarak verilen bilginin korunacağı izlenimini yarattım mı?

5. Bilgiyi korumak amacıyla kurulmuş bir sistemden kaçınacak ya da onu atlatacak bir fley yaptım mı?

Yukarıda soru fleklinde ifade edilen örnekler, agresif eylemleri gösterir. Bu tür davranıfllar yasaktır.

UTC'nin bilginin alınıp kullanılmasının yasal olduğuna dair “makul inanç” standardı sadece alıcının kiflisel inancına bağılı değildir. Yine kendinize sorun, “Acaba tarafsız bir üçüncü flahıs, benim bu bilginin alınıp kullanılmasının yasal olduğuna inanmamın makul olduğunu düflünür mü?” Bilginin UTC için yararı ya da değeri (hatta, bilginin kullanılıp kullanılmaması) bu bilgiyi almanın uygun olup olmadığının saptanmasında önemsizdir.

Eğer bilgi ‘‘mülk niteliğinde’’ diye iflaretlenmiyse?

Bir mülki damga, iflaret ya da yazı

bilginin değerli olup, korunması gerektiğine iliflkin bir bildiri olabilir; ya da

nem taflımayabilir. Örneğin bu iflaret, ayırım gözetmeden halka açık bilgiye konulmufl olabilir ya da bilgi eski olup, artık değer taflımayabilir.

Mülki iflaretler, özellikle ABD Hkmeti ile yürütülen ifllerde göz önüne alınması gereken bir faktördür, çünkü bilginin alınması konusunda sıkı kurallar olduğu gibi bunların ihlali için cezalar da bulunmaktadır. Bir rakibin verdiği teklifin bir kısmını almayınız ve ‘‘Kaynak Seçim Bilgisi—FAR 3.104’e bakınız’’ baflıklı bir belgeyi teslim almayınız. (ABD Hkmeti ile ifl iliflkilerimizde rekabete iliflkin bilgiye değinen aflağıdaki bölüme de bakınız.)

Hkmetin alım sürecine iliflkin titiz kuralların kapsamadığı durumlarda mülki iflaretlerin önemi o kadar açık değildir. İflaretlerin bulunması (ya da bulunmaması) bilginin mülk niteliğinde olup olmadığı sorusunu kesinlikle cevaplandırmaz; ancak, mülki bir iflaret bir tür bildiri sayılır—yani, bilginin değerli ve korumaya tabi olduğunu belirtebilir.

Eğer bilgi iflaretlenmiyse ve normal ifl faaliyetleri sırasında korunacak nitelikteyse bunu almamızın uygun olup olmadığını tartmalıyız. Bilgi mülk niteliğinde olsa bile bunu açıklayan kiflinin açıklamaya yetkili olabileceğini unutmayın. Bu bültende belirlenen ilkeleri izleyip, bilgi derleme iflemine dikkatinizi verin—yani, kimseyi itimadı kötüye kullanmaya teflvik etmeyin ve makul gizlilik beklentilerini ihlal etmeyin. Bu ilkeleri izlemenin yanı sıra, bilgi alabileceğiniz kifliyi de göz önüne alıp, onun bu bilgiyi yasaya aykırı bir flekilde elde etmediğinden emin olun. Eğer belge mülki olarak iflaretlenmiyse, bunun alınma koflullarını kaydeden bir belge hazırlanmalıdır.

Bu kurallar danıflman ve diğer temsilciler için nasıl uygulanır?

Bu kurallar her açıdan geçerlidir. UTC, nc flahısları *Ahlak Kurallarına* aykırı bir flekilde kullanmayacaktır.

İfl hediyeeri vermek olağan bir fley. Uygun bir hediye ile bir kifliyi ‘‘itimadı kötüye kullanmaya’’ teflvik edecek bir armağan arasındaki farkı gösteren kurallar nelerdir?

UTC politikası makul armağanların verilmesine izin verir. Hediyeler, hem değer ve sıklıkları açısından, hem de tüm koflullar altında makul olmalıdır. Daha fazla bilgi için ‘‘İfl Hediyelerinin Verilmesi ve Alınması’’ bafllıklı b ltene bakınız.

ABD H k meti ile olan ifl iliflkilerimizde rekabete iliflkin bilgi hakkındaki kurallar nelerdir?

ABD H k metinin İcra ve Yasama Organları ile olan iliflkilerimiz (ve onlarla ifl yürütülmesi), yasalar ve yönetmelikler tarafından titiz bir flekilde yönetilir. Bir rakibin mülki bilgisine ve h k metin kaynak seçimine iliflkin bilgi, (Federal Alım Yönetmeliği FAR 3.104 ile uygulanan) Federal Alım Politika Ofisi Yasasının (41 U.S.C 423) ‘‘Alımda Dürüstlük’’ adlı hükümleri tarafından korunmaktadır. Bu yasa, herhangi bir hükümet kurulufunun alım iflemi sırasında alınması ya da sahip olunması bafllı baflına uygunsuz olan bilgi kategorilerini belirler ( rneğin, rakibin teklifi ve h k metin rakipleri değerlendirmesi gibi). Bu kuralların ihlalinin cezaları (cezaı, medeni ve idari hukuk açılarından) ciddidir.

Diğer yasalar bu konuyu nasıl etkiler?

Bir rakibe iliflkin bilginin yolsuz bir flekilde elde edilmesi, bir kontrat iliflkisine karıflma, ticari rüflvet veya ticari sırların ihtilası olarak dava açmaya neden teflkil edebilir. Ayrıca, rakipleri ile birlikte bilgi paylaşılan flirketler anti-tröst yasalarını da ihlal edebilirler.

Bu konuda nereden daha fazla bilgi alabilirim?

İflletme biriminizdeki ifl uygulamaları görevliniz ya da hukuk müflaviriniz size bu konuda yol gösterebilir.

United Technologies Corporation
United Technologies Building
Hartford, CT 06101